

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglaške do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčinski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notica, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zemlne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knefleova ulica 8, prštice. — Telefon 8. 304.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po posti:

v Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . K 180—
polletno 90—
3 mesečno 45—
1 15—

"Pri morebitnem povisilju se ima daljsa naročina doplačati."

Novi naročniki naj pošljajo v prvki naročino vedno na nakaznič.

Na samo nismena naročila brez poslatve denaria se ne moremo ozirati.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knefleova ulica št. 5, I. nadstropje.

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rekipev ne vrati.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poština plačana v gotovini.

Demisija klerikalnih članov dež. vlade.

Današnji »Slovenec« priobčuje na čelu lista tale komunike:

»Z ozirom na demisijo ministra za promet dr. Korošca je javil predsednik deželne vlade dr. Brejc ministru predsedniku, da daje kot predsednik deželne vlade za Slovenijo svoj mandat na razpolago. Ravn tako so dali na razpolago svoje mandate tudi poverjeniki za uk in bogočasje dr. Karel Verstovsek, poverjenik za javna dela Ing. Dušan Serenc in poverjenik za kmetijstvo Jakob Jan. Do daljne odredbe od strani centralne vlade bodo imenovani še nadalje vodili posle.«

Ta korak je samo naravna posledica stališča, ki ga je zavzela klerikalna stranka v zadnjem času napram državi in dinastiji. Ker pa doslednost ni bila nikdar vrlina klerikalnih politikov, se ta demisija v političnih krogih, to je treba priznati, ni pričakovala. Saj je v dobrem spominu taktika klerikalne stranke v času, ko so bili naši klerikalci rada v Beogradu potisnjeni v opozicijo in ko je prevzela vladu demokratska zajednica. Takrat je demisioniral dr. Korošec in splošno se je sklepal, da bo ostavka dr. Korošca imela kot nujno posledico tudi demisijo pokrajinske vlade za Slovenijo, ki je bila takrat v rokah klerikalne stranke. Toda tistikrat je deželnih predsednik dr. Brejc zastopal mnene, da se kriza v Beogradu ne tiče pokrajinske vlade za Slovenijo in je vztrajal na svojem mestu; priti je moral še le energičen poziv iz Beograda, da je dr. Brejc izvajal konsekvence ter podal demisijo.

Z ozirom na to širokogrudno tolmačenje političnega taka in dobrodružnosti je bila naša javnost tudi to pot prepričana, da bodo klerikalci navzic radikalni spremembi svoje politike v Beogradu, ostali na svojih mestih vsaj določ, dokler ne bodo dobili z Beogradom ali merodajne strani odločnega miglaja, da naj gredo. Seveda položaj klerikalne stranke pa se je od lani bistveno spremenil. Pred letom so se klerikalci še lahko samozavestno trkali na prsa, da zastopajo pretežno večno slovenskega ljudstva in da so oni edini poklicani, da imajo v deželi v rokah vladno krmilo v roke političnih strank. V tem primeru bi nova vlad izšla iz sporazuma, ki bi ga sklenile glede porazdelitve portfeljev stranke, kateremu sporazumu

tirajo posanne stranke v Sloveniji. Tej fikciji so napravile konec volitve dne 28. novembra. Klerikalna stranka je bila potisnjena v manjšino in razpolaga sedaj jedva z eno tretjino mandatov v Sloveniji. Vsaka druga stranka bi bila že iz izida volitev v konstituanto izvajala konsekvence. Naši klerikalci tega niso storili. Krčevito so se oklepali svojih poverjeniških stolčkov, računajoč pač na to, da bo konstelacija v ustavotvorni skupščini taka, da bo klerikalna stranka zopet igrala v nji tako vlogo, ki ji bo zagotavljala isto politično moč v Sloveniji, katero je imela pred volitvami. Ti računi pa se k sreči niso izpolnili in klerikalna stranka je prišla v mučen položaj, da mora sedaj izvajati tiste konsekvence, po katerih bi moral poseči že po izidu volitev.

Dr. Brejc s svojimi somišljeniki v deželni vladi je torej podal demisijo.

Kakšna bo nova vlad? Ali jo bodo sestavile stranke, ki so si pri volitvah v konstituanto izvojevale večino? Kakor so poročali listi, je Samostojna kmetijska stranka že izjavila, da reklamuje zase primerno zastopstvo v vladi. Ali bo vstopila v vladu tudi socialnodemokratska stranka? To vprašanje je še odprt, vendar pa se lahko sklepa, da bodo socialisti stopili v vladu. Gledate komunistov vemo, da iz načelnih razlogov ne reflektirajo na nobeno zastopstvo v vladi. Novo vladu bodo torej sestavile zopet stranke? Ni tako gotovo. Zdi se namreč, da v merodajnih krogih v Beogradu prevladuje mnene, da bi bilo v administrativnem in političnem oziru najbolje, ako bi se deželna vladu v Sloveniji neutralizirala t. j. da bi se imenovala na mesto pokrajinskega predsednika nestrankarska oseba, ki bi se naj vzela iz uradniških vrst. V slučaju, da prodre to naziranje v Beogradu, je računati s tem, da dobimo v Sloveniji v doglednem času neutralno uradniško vladu. Kot najresnejši kandidat za to mesto bi prišel v poštev sedanji načelnik v ministerstvu notranjih del Vilko Balatič.

Ni pa izključeno, da bo še to pot izročeno vladno krmilo v roke političnim strankam. V tem primeru bi nova vlad izšla iz sporazuma, ki bi ga sklenile glede porazdelitve portfeljev stranke, kateremu sporazumu

bi se pritegnili seveda tudi klerikalci kot relativno najmočnejša politična skupina. Samo v slučaju, ako bi Slovenska Ljudska Stranka odklonila vsake sodelovanje, bi prišlo do se stavke take vlade, v kateri bi klerikalci ostali brez zastopstva. Kakršno je sedaj razpoloženje v klerikalnih vrstah, ni računati s tem, da bi klerikalci sodelovali pri sestavi nove vlade. Zato sta mogoči edino dve al-

ternativi: da sestavijo novo deželno vladu Samostojna kmetijska stranka, socialnodemokratska stranka in jugoslovanska demokratska stranka, ali pa da se imenuje nevtralna uradniška vlada, v kateri bi politične stranke sploh ne bile zastopane. Rešitev tega vprašanja nam donese razvoj političnih dogodkov že prihodnje dni.

L K-č (Ljubljana):

Preči dragim!

Dan za dnem čitamo do čila, kako širom sveta cene padajo, in dolgo je že, odkar se neprestano tolazi, saj bo kmalu ceneje. Nedavno sem bral, da je padla cena bombaža na newyorski borzi za toliko in toliko točk. Štirinajst dni kasneje pa zopet čitam poročilo, da se je cena poravnila na prejšnjo višino. Tudi pri drugih borznih predmetih že dolgo očažamo tako kolehanje cen.

Položaj na svetovnem trgu je podoben viharinem morju, ki se poleže najbrž le polagonoma. Nenadne velike pocenitve ni pričakovati, ker o nadprodukcijski, ki jo edina lahko povzroči, še ni možno govoriti. Res je, da imajo države, ki v vojni niso mnogo trpele in koič industrija se je hitro opomogla, že nakupičenega mnogo blaga, vendar je še mnogo delež, kjer primanjkuje vsega. Vendar si te dežele zaradi visokih tečajnih razlik ne morejo nabaviti potrebnih predmetov ter čakajo boljših časov, ko se bodo razlike več ali manj izenačile. Finančnikom zapadnih držav dela zaradi tega njih dobra valuta poveča v izkušajo na vse načine najti primerenega izhoda. Če se velie naš importer v inozemstvo, mora z žalostjo konstatirati, kadar primerja stare cene z današnjimi, da ni velike razlike.

Notranja kupovna sila našega denaria je mnogo večja kot svetovna, saj nam denar doma zadeže predmetih, ki ih ne dobivamo iz inozemstva, najmanj toliko, kot Francouz frank in Lahu lira. Občutna pa je razlika pri inozemskem blagu. Mnogokrat slišimo, da je to ali ono blago, v sosednjih držav preračunano v naš novec, toliko in toliko ceneje kot pri nas. Razumljivo. Trgovina, ki posreduje dandanes z velikim rizikom in ogromnimi stroški, sitostnimi in nepreračuljivimi možnostmi, dovozom in proda blaga, ker se vsakdo ne more zaračati.

para črevljev ali hlač peljati v inozemstvo, zahteva svoji delež: ogromno zahteva pa država z vsemi mogičnimi davki. Kako vpliva država na znižanje cen, nam kaže sledče.

Poštne pristojbine so se potrošile in kolektivina se je močno zvišala. Carina se je zvišala zaradi ažijske razlike skoraj za polovico in je prišla ažijska doklada polagoma iz 320 odstotkov na 700 odstotkov. Tako je neenakomerno podražila blago. Železniške tarife, ki so se zvišale pred prevratom menda dvakrat vsega vklj. za 120 odstotkov, so se zvišale maja 1919 za 100 odstotkov, pol leta kasneje zopet za povprečno 100 odstotkov in letos avgusta ponovno za 100 odstotkov! Tako so se naše tarife povisale z ozirom na mirovne za približno 1700 odstotkov. V Jugoslaviji smo prvi za sovjetsko Rusijo, medtem ko je bil, po statistikah sodob, povprečno povisek v Evropi okoli 100 odstotkov. Premog se je opetovan podražil in ga plačujem povprečno 100 odstotkov dražje kot srednja Evropa. Stojnina vagonov stane tisoči in tisoči; plačuje jih konsument zaradi birokratske uprave povsem po nepotrebnem. Monopolske takse so podražile neobhodno potrebne predmete kot sol, vžigalice, petrolej itd. za 50 do 300 odstotkov, zakon o prometnem davku je podražil vse blago za nadaljnih 5 do 10 odstotkov. Užitnina nam je tudi prinesla nekaj podraženja.

Da so pri vsem tem zakoni za pobiranje draginje iluzorčni, je jasno. Edino pozitivno delo vlade za omiljenje draginje so verižni uradnički. Ti so sicer zaprli, obozidli in izgnali mnogo oderuhov, kar bi vse lahko izvršila policija, draginje pa nam niso nič zmanjšali. Dvomim, da se ta ogromen aparat izplača, ker odkrito rečeno, le muho lovi, medtem ko razni privilegirani in protežirani

verižniški sloni nemoteno obratujejo dalje.

Da država pri najboljši volji ne more naenkrat odpomoči bedi in znižati držinjo, je jasno. Koliko nasprotnih mnenj in želja je že v državi sami! Slovenija hoče poceni moko in zabavila na verižnike v Banatu; oni tam dolgi, kajih blagostanje je ravno obilica in visoka cena žita, pa je nočelo prodajati iz same krščanske ljubezni nam kot drugim, ker jo pač lahko prodajajo drugam. Konsument vpije: »Odrite moje, dovolite uvoz čevljev, domači so predragi! Čevljarski mojstri, zadruge in tovarne pa rotijo državo, naj prepove oziroma mejne uvoze, ker sicer bo vsled ceneje konkurenco domača usmarniška obrta in industria uničena in na stotine pridnih rok brez dela. In tako je še pri mnogih drugih stvareh.«

Konsument kliče na pomoč, češ da se ga odira, obrti, trgovina in industrija, ki je pri nas še v povečanih, pa istotako kliče po začetki pred inozemsko konkurenco, ker mora sicer propasti. Na vsak način so potreblje nizje cene, istotako pa je potreblja lastna obrta in industria, ker ostanejo sicer gospodarska domena drugih.

Komu naj torej država ustreže, koga naj ščiti in poleg tega sama eksistira?

Razkoi u SLS.

»Straža« prinaša podočnoslovem: »Konstituanta« zanimiv uvodnik, v katerem krepko udriča po vodstvu stranke, ki se je postavilo na republikansko stališče. O tej zadevi piše, da se je leta 1918 v Ljubljani na nemškem shodu zaupnikov postavilo vodstvo stranke na republikansko stališče, česar pa stranka ni nikdar odobrila, ker se ne more kar čez noč preleprivi v nasprotno smer, kar je 50 le smatrala za obvezno.«

O tem zaupnem sestanku, kjer se je skuhal republikansko klerikalne stranke, pravi »Straža«:

V Ljubljani so se sestali nekateri gospodi, ki še niso imeli Izkristalizirane jugoslovenske ideoložije in kar so ti v svoji zmedenosti sklenili, jim vsakdo red odusti, saj niso vedeli, kaj pravzaprav hočejo. Nikakor stranka ne predpisuje republikanstva nekaj obveznega za svoje člane, ker to ne izhaja ne iz njene tradicije in ne iz katoliških shodov, pa tudi ne iz spisov dr. Mahnča, dr. Kreka ali dr. Ušenčnika, pa tudi ne iz načela demokracije.

Da so pri vsem tem zakoni za pobiranje draginje iluzorčni, je jasno. Edino pozitivno delo vlade za omiljenje draginje so verižni uradnički. Ti so sicer zaprli, obozidli in izgnali mnogo oderuhov, kar bi vse lahko izvršila policija, draginje pa nam niso nič zmanjšali. Dvomim, da se ta ogromen aparat izplača, ker odkrito rečeno, le muho lovi, medtem ko razni privilegirani in protežirani

revnih na besedah, ker ne govore, kakor sta jih učila govoriti mati in oče! In pisal je dalje. Pa se je zopet okrenil k dečku in mu dejal: »Pravijo, da je kranjski jezik ubog, zato ker govore nekateri ljudje mnogo nemških načemskih kranjskih besed. Ako bi veljala taka, bi imeli Nemci bolj pomankljiv jezik kakor mi. Saj Nemci bi brez francoskih, latinskih in laških besed niti enega samega stavka ne mogli izpregovoriti niti zapisati! Slovenski narod je trikrat tako velik kakor nemški, zato tudi njegovih besed ne potrebujemo.«

In korigiral je »Novice«, popravil, premisljal ter se hipoma raztorgotil:

»Proč s teboj, grdo! — Glej sam se ne inorem v pisavi odkrižati grdi napak! Ta, ta, ta! Cenu! Nihče ne govori tako: »Ta a hlapec je vzel to sekiro, je šel na to dvorišče ter je ta drva razsekalo na t a polena!« — Zato stran s takimi nepotrebnimi besedami! — In tu: jaz, ti, on, mi, vi! — ! Cemu neki? Odveč so in med čistimi Slovenci jih ne govore. Zapomni si, kar se priповедujem! Jaz sem se učil sam; tebi je lažje: mene imaš, gospoda profesorja Pelzla, gospoda dr. Repiča... Jaz sem lezel, ti hoš že korakal, tvoj sin bo tekel, tvoj vnuk pa letel. A še tvoj vnuk se morda spomni name ter poroči: »Začel je. Hvala mu!«

Tedaj se je oglasil zvonček na hodniku. Lovrenček je šel odprejet. Vstopil je dr. Repič. Bil je kakor mrljč bleč in razburjen mu je velel:

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dale)

Čudež so videli le Jezusovi prijatelji. Sovražniki pa niso opazili v Jezusovem delovanju nikoli čudeža, ki bi jih bil prepričal, da je Jezus kaj več od vseh drugih.«

»A čudež so vendar popisani. Zakaj niso brali?«

»Sele mnogo let po Jezusovi smrti so negovi učenci zapisali vse čudeže. Verjeli so jih povsod, le doma v Palestini nihče več.«

»Ali že Jezusova zunanjost! Kako je bil krasen, kako čudovit je bil njegov obraz! Vsakdo je moral vendar videti, da Jezus ni naveden človek, nego sin božji! In judje tega niso videli?«

»Ne, nihče ni viden nič izrednega na Jezusu, dokler je živel. Sele davno po njegovi smrti so naslikali njegovo podobo. Toda izmisljeno in prav gotovo napačno. In vse Jezusove slike in vsi kipi po kapelah in cerkvah so ostali napačni ter so napačni še dandanes!«

»Pa kakšen je bil?«

Tega ne ve nihče, ker nikjer in nikoli ni bil Jezus popisan in naslikan po resničnem življenju. Samo sklepati moramo po njegovem rodu in po času, v katerem je živel, kakšen je bil tudi on. V Palestini so takrat možje nosili turbane, kakršne nosijo še dandanes Turki; lase so si strigli prav na kratko ali pa so si morda glave celo brili. In pri obedih in večerjih

niso sedeli na stolih, kakor sedimo mi dandanes. Kakor Rimljani ali Grki so takrat t

— Komunisti v Mariboru bi radi pretegnili organizacijo natakarjev. Če mor se pa upira zavedni slovenski člani organizacije.

— Nove stavbe in število izraznjenih stanovanj v avgustovem roku leta 1921. Če računamo, da bodo obsegale letos dograjene hiše v mestu in predkrajih (6 + 5) vsaka povprečno 9 odn. 2 stanovanji, bo meseča maja recte avgusta prih. leta na razpolago 54 + 10 stanovanj (po 2 sobi, s kuhinjo in pritiskinami). K tem bi se dalo pristeti še nekaj v raznih starih posložnih adaptiranih prostorov v podstrešjih ali pritičilih, uporabnih recimo skup za 5 do 10 malih stanovanj z 1 sobo in kuhinjo, kar vse bi dalo število 74 stanovanj.

— Varstvo tičev. Hudo bo preda tičemu rodu to zimo in prede mu že sedaj. Vse je zasneženo, nikjer nič zrna, ne drobiti ali odpadkov. Živali išče vsa premurila in se stradana okoli hiš, po vežah in balkonih hrane, in dobrì ludje ji nasipujejo, kar imajo. Kai pa društvo? Če te denaria dovoli za lusks, plesse, zabave, za pisanjevanje, pojedine in razkošna taka uživanja, bi se pač lahko žrtvovalo par sto kron za stradačo ptiče nevke in za postavitev tistih leseničnih tičnic, kier se je prešnja leta potresalo živalicam v zimskih mesecih razne suhe zrnate hrane.

— Uradni dan trgovske in obrtniške zbornice se vrši v Mariboru 15. decembra t. l. Uradne ure od 8. do 13. ure v prostorih trgovskega gremija (Turčičeva ulica).

— V Krškem je umrl g. Jernej Ravnikar, nadučitelj v pokoju in bivši deželni poslanec, po dolgi večletni bolezni v 67. letu svoje starosti. Rainki je služboval z nesnemom na več kraji, na primer v Krškem, Monikongu, Litiji, v Trnovem v Ilirske Bistrici in naposled na Viču pri Ljubljani. Bil je odličen šolnik in vzgojitelj, ki je imel povsod lepe uspehe. Za svoj učiteljski stan je bil tako vnet. Odlikoval se je z odločno besedo, ki jo je zastavil za koristi šole, učitelstva in naroda. Govoril je na učiteljskih in političnih zborih. Sodeloval je s svojim blistrim perešom tudi pri raznih slovenskih, posebno Šolskih listih, N. v. n. p.

— Poštni urad v Novi vasi pri Rakiku. Z dnem 16. decembra 1920 se ukine poslovanje poštnega nabiralnika ter razširi pri poštnem uradu Nova vas pri Rakiku dostavljanje poštnih pošiljk po selškem pismosu na sledenje kraje: Nemška vas, Kramplje, Sv. Duh, Lajhovo, Skufče, Skrabče, Zakraj in Strmec. Dostavljanje se bo vršilo vsak teden, četrtek in soboto.

— Dražbeni oklici. Na prošnjo Milaša Regovca, trgovca z lesom na Jezernicah, se bo vršila v ponedeljek dne 20. decembra t. l. ob 12. v Ratečah na Gorenjskem v zmlisu člena 343. trz. zakonika javna dražba tramov v izmeri 144.992 m³. Dražbeni pogoj so turudno med uradnimi urami na vpogled. — Okrajno glavarstvo v Radovljici, dne 10. decembra 1920.

— Slovenska dilaška zadruga v Pragi ima namen podpirati gmočno svoje člane visokošolec v Pragi ter jim omogočiti študij na tamošnjih visokih šolah. To je edina slovenska podpora organizacija v Pragi. Od njene podprtne zmožnosti je odvisna eksistenza slovenskega visokošolca. Vlada jo po svojih najboljših močeh podpira, vendar splošna draginja, visoki kurs češke krone in splošna revščina slovenskega džaka izčrpača denarna sredstva zadruge. Za to je sklenila, potom svojih članov, ki gredo za božične praznike domov, nabirati v domovini prostovoljne prispevke. Prosimo vso slovensko javnost, da posveti največjo pozornost teji, za našega visokošolca tako važni zadrugi in po svoji najboljši možnosti krepko prispeva.

— Učiteljem. Na dvorazrednici v Beli cerkvi pri Novem mestu je prosto mesto. Stanovanje in dobra cenena hrana.

— Volkovi Iz Bosne in Hercegovine so se pojavili pretekli teden že v gozdovih na kočevsko-hrvaški meji. Živali išče hrane po samotnih vaseh. Lovci so jim že za petami. V Auerspergovih dragozidih okoli Kočevja, v Veliki Gori in bližnjih gozdih pa se je pojavil medved (rjav), ki ga tudi že zasedlej.

— Zimsko veselje. Starka zima je odela goro in ravan, hrib in plan v snežnobeli plăši ter zaziba zemljo v tih zimsko poeziju. Ljubljana je ne uživa v prijetnem razpoloženju, katti črna, gosta zmes po ulicah vzbuja v vsakem zelo neprijetne občutke. Po ljubljanskem polju pa je bilo v nedeljo živahnlo lovsko življenje. Lovci so odšli na »zajške«, ki so morali s svojo krvico rudečiti snežnobeli in čisti plăš narave. Tudi neka četverodelska družba »ljubljanskih jogrov«, zvestih sluhabnikov svetega Huberta, je napravila lovski pochod po polju. Pink, pink... Neki gospod je zanasil zajško figuro tam nekje za njivami... Vzhileni vzklikne: »Dort liegt a Hos. Pepi!... Stoki Pepi se postavi v junaškovo pozno, nameri puško, sproži in pink... zajšek pa še nepremično stoji... »Jogric gredo do

zaščka. Čudo golemo! Bil je zajcu podoben šter...«

— Ciganova sreča. Herman Pöster je priden in marljiv cigan - šidar. Spi v hlevu v Spodnji Šiški, kamor pa je zahajal prenočevat tudi neki nepridiprav, ki mu je izmaknil vestjo in druge potrebitne v vrednosti 3000 K. Cigan je imel srečo. Potom nekoga prekuopovalca starši oblek je dognal, da ima obleko neki Bosnjak v Kolodvorški ulici, ki je prišel v Ljubljano kupovat stare obleke.

Coperanje. V Ljubljansko deželno belino je bila pripeljana sedemletna Erna Hebjaj, hčerka organista iz Kamnika. Na organizovem domu so se otroci igrali razne coperije. Tako je Ernica vzela v usta pod jezik eno srebrno krono in je začela coprati, misleč da krona izgine. Krona pa je po golnemu, v sledi česar je tako oboloela, da so jo moralni pripeljati v deželno belino na kirurgični oddelok.

Tatvina zlatnine. Hektor Travglin je bil obsojen na eno leto težke ječe, ker je svoji gospodinji ukradel razno zlatino, srebrino in ekinio v vrednosti 5181 K.

— Pes Branko. V vojaškem skladnišču na Kodeljevem je bil ukraden 11 m dolg in 35 cm širok gonični fermen. Potrošnik intendance Franjo Dominko je tatvino zjutraj naznani policiji. Iskali so tatu zmanj. Ob 3. popoldne pa je v Kodeljevem parku izvohal pes »Branko« potrošnika Radomirja Pejča Jermen, zakopan v listje.

— Težavnvo zaledovanje vložilcev. Kriminalni organ Kosmina in stražnik Reja sta te dni izvršila težavnvo zaledovanje vložilcev, ki pa so jima skuhali izbrisati sledi. Ponoči sta dva mladi vložilca po opernem gledališču vdržala v Carmanovo delavnico v Zgornji Šiški. V delavnici sta si nabrala okoli 50 parov gamaš - dokolenje. Cuječi pa je začel lajati, nakar je vajenc počel klicati in strelijeti. Vložilca sta gamaše pustila in pobegnila, obenem pa proti hiši strelijeti. Drugo jutro so jima po stopinjah sledili. Detektivi in stražnik sta sledila stopinjam po Šišenskem gozdru. Večernem potu, po Koszah do Podutnika, odtod dalje naokrog do St. Vida, kjer so sledi izginile pri neki hiši.

— Smrtna kosa. Umrl je g. Tomincu, bančnemu uradniku v Ljubljani, našemu somišleniku, sin Miloš. Pogreb bo v čertek ob 2. popoldne. Naj počiva v miru!

— Primerno božično darilo je knjiga »Kaj se ne sproducen cena K 10. dobi se v vsaki knjigarni v založbi pri anončnem zavodu »Vedež«, Maribor, Slovenska ulica 6.

Hukljura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Torek, 14. decembra zaprtie.

Sreda 15. decembra Smrtni pleš I. Red E.

Cetrtek, 16. decembra, Smrtni pleš II. Red E.

Petak, 17. dec., Sen kresne noči v opernem gledališču, ob dram. cenah.

Red A.

Sobota, 18. dec., Jubilej Snubač, Medved, Kirurgija, Red D.

Nedelja, 19. dec., Bobrov kožuh. Izven abonn.

Ponedeljek, 20. dec., Smrtni pleš I. Red B.

Torek, 21. dec., Smrtni pleš II. Red B.

Opera:

Torek 14. decembra Tosca. Red D.

Sreda 15. decembra, Trovatorc.

Cetrtek, 16. dec., Tosca. Red B.

Petak, 17. dec., Sen kresne noči, dram. cena.

Soboto, 18., Veselo žene windsorske.

Red C.

Nedelja, 19. dec., Rigoletto. Izven abm.

Ponedeljek, 20. dec., zaprtie.

Torek, 21. dec., Tosca. Red E.

— Slovensko operno gledališče.

— Toska. Maestro Puccini je v »Toscici« isti, kakor v »Manon«, »Bohem« ali »Madami Butterfy«: elegant, sentimental, ne ljubeč zaokrožiti delo, brez istinitne, globoke tragike, s curenimi, gracioznimi dialogi itd. Zdi se mi, da je »Manon« vendar le idejni bogatejša, kot vse njegove ostale opere, da ne izvzamem tudi »Deklice iz Zapada« itd. Simpatična je pri njem svečnost glasbenih iznajdbe in zanimiva, posebna karakteristika. Vendar pa Puccinijevi drži v prvi vrsti snov pristno kinodrame, ki sta jo prikrojila v kompaniji rutinirana modna librettista mladotitlanov Illica in Glacosa. — Tosca g. Rukavini sleže. Posrečilo se mu je postaviti na oder prav dobro naštirirano delo. Izkazal se je zlasti mojstra v režiji, pa tudi orkester je bil pod njegovimi rokami nenavadno občutljiv in je kar najdostolnejše izvršil svojo nalogo. Naslovno vlogo je pela grena. Zikova, ki je bila zlasti v drugem delu vse hvale vredna pevka in igralka, dočim je v prvem nekoliko dolgočasna. Scarpia (g. Lovari), ki se ne boji boga in hudiča, v prvem delu vseeno preveč distonira; seveda mu je treba prekričati velikanski direndal »tedeum«, in za to je organ Levaria kakor nalač. V drugem delu pa je vse bil vse skoz izvrsten. Tudi g. Kováč (Cavaradossi) ne bi ničesar očital, če bi tako občutno ne žvečil svojega sicer tako prožnega in svečega glasu, ali to za njega karakteristično oblikovanje vokala, ki je vsečas preveč občutno. Prepričan sem, da bi mu ne bilo pretežko temu odpomoči. Sicer pa je bil posebno v drugem in tretjem de-

janju izvrstno disponiran, pa tudi v igri resničen Cavaradossi. — G. Zorman (Angelotti) je svojo kratko vlogo častno absolviral in je bil prav zadovoljiv, ravno tako g. Mohorič (Spoltetta). — G. Truhuhovič (cerkovnik) ljudi vsako vlogo preveč karijerati. Vse kar je prav. — Zbor je bil v prvem delu nekoliko prestrel, Tam treba na održ velike mase. V II. de-

nji pa je bil preglašen. Neverjetno je, da bi le z zavtoritvijo okna Scaripa udušil v hipo ta forte. Pa to so malenkosti. V občem je naš zbor prav dober. Dekoracije delajo g. Skružnemu čast; vsi trije akti bi v tem pogledu sueli služiti marsikateremu večjemu gledališču kot vzor. Na kratko: »Tosca« je boljša, kakor smo pričakovali. — č.

II. seja ustavotvorne skupščine.

— d Beograd, 13. dec. Drugemu predhodnemu sestanku ustavotvorne skupščine so prisostvovali vse ministri. Otvoril ga je ob 16'30' začenši predsednik g. Pašić z naslednjim govorom: Gospoda! Po členu 3. začasnega poslovnika se ima na drugem sestanku izvoliti verifikacijski odsek 20 članov. Zato je treba, da vse skupine, aka mogete, sporazumno sestavijo listo. Vsake skupine smo stavili na prost, da glasujemo za listo, ki jo sama določi. Dr. Marković (komunist): Pred prehodom na dnevni red prosim za besedo. Predsednik: Gospoda! Predčitali se bodo člani ustavotvorne skupščine, potem pa bomo glasovali za verifikacijski odsek. Poslušajte čitanje prisotnih! Začasnici dr. Perič sira imena prisotnih poslavcev. Po čitanju govor g. Pašić. Citanje je končano. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontroverza. V zbornici je nastal hrup in trčaj. Končno je tajnik dr. Perič posrečil dobiti besedo in objaviti, da so prijavljene tri liste in sicer g. Stojan Protič, g. Dragotina Pečić in g. Trife Kaclerović. Predsednik: Prijava je končana. Po seznamu sta prijavljeni 402 poslaniški poslablji, po prečitovanju pa je prisotnih 293 ter je vsled tega prisotno zadostno število poslavcev za nadaljnje delo. Potem takem moramo prizeti volitve za verifikacijski odsek. Med dr. Markovičem in predsednikom je došlo do doljši kontrover

